

Выйходитъ у Львовъ
що дні (кромѣ неділї и
гр. кат. святы) о 5-й го-
динѣ по полудни.

Адміністрація підъ
ч. 8 улиця Чарнецкого.

Редакція ул. Фран-
ціанська ч. 10, дверь 10.

Письма приймаються
якщо франковані.

Рекламація неопе-
нітій вільний більшій від порта.
Рукописи не повертаються.

НАРОДНА ЧАСОПІСЬ

Додатокъ до „Газеты Львовской“.

Предплата у Львовѣ
въ Адміністрації „Газеты
Львовской“ и въ ц. к. Стра-
роствахъ и провіакції:
на цѣлый рокъ 2 зр. 40 к.
на поль року 1 зр. 20 к.
на четверть року . . . . . 60 к.
месячно . . . . . 20 к.
Подписане число 1 кр.

Зъ почтовою пере-
сылкою:
на цѣлый рокъ 5 зр. 40 к.
на поль року 2 зр. 70 к.
на четверть року 1 зр. 35 к.
месячно . . . . . 45 к.
Подписане число 3 кр.

Ч. 94.

Нинѣ: | Ясона
Завтра: | 9. мученик.

Антонія
Мамерта

Второкъ 28 цвѣтня (10 мая) 1892.

Всіхдъ сонця 4 г. 30 м.; захдъ 7 г. 24 м.
Баром. 765 терм. + 12.2° + 70°

Рокъ II.

Наша суспільна пужда.

I.

Не завадить нѣколи разгланиутьсь вѣдь часу до часу середъ обставинъ та въ суспільності, середъ котрои жиemo, и спокойно та зовсѣмъ предметово зѣбрati разомъ хочь дея-
кій проявы, які намъ тутъ впадають въ очи; хибы наші стануть намъ тогды виднѣйши, а хочь ихъ ще тымъ не поправимо, то будемо мати бодай то вдоволене, що причини ихъ стануть намъ хочь бы трохи яснѣйши.

Богато пише ся у насть, а ще больше говорить ся, про нужду въ нашій суспільності, про упадокъ матеріальний, про розстрой суспільний и національний, але дуже маленько, бо майже і зовсѣмъ не слѣдить ся за причинами того лиха. Нѣкому майже не приходить и на гадку подумати надъ тымъ, зъ вѣдки то все лихо бере ся и чи есть якій способъ, щоби ему якъ зарадити.

Отъ такій гадки насунули намъ послѣдній зборы вѣдпоручниківъ деканальнихъ вдовично-сиротскаго фонда львовской епархії, тымъ больше, що изъ сими зборами якось чи случайно, чи умысно, повязано ще й другу спра-
ву, котра хочь есть ледви що щелиши въ са-
момъ зародку, дотыкає такожъ нашихъ интересовъ матеріальнихъ. Маємо тутъ на думцѣ засновуючъ ся товариство взаимныхъ обезпеченій „Дністеръ“. Но зъ горы мусимо заразъ сказати, що мы не маємо тутъ на думцѣ за-

пускати ся въ фахове подрѣбне розбиране од-
ної або другої справы; вамъ иде лише о рѣчи загальнѣйши, рѣчи такій, котрій дотыкають цѣлого нашого житя суспільного а котрій лише случайно выринули на верхъ при сихъ двохъ справахъ. По сихъ колькохъ замѣткахъ приступїть до самої рѣчи.

Въ справозданю комісії управляючої вдовично-сиротскимъ фондомъ львовской епархії сказано мѣжъ іншимъ такъ: „Комісія мусить дати свѣдоцтво правдѣ и навести... що многій зъ нашихъ собратівъ вѣдносять ся до фонда холодно и не хотять до него рѣчныхъ вкладокъ платити. Дуже іншого есть такихъ, котрій по колька навѣть и кольканадять лѣтъ залагаютъ и то неразъ на суму вышеу якъ 300 зр., а се по большій часті такій, котрихъ матеріальне положене есть користне. То тымъ сумнѣйши, коли зважити, що бѣднѣйши пла-
тять по большій часті правильно а заможнѣйши вѣдтягають ся. Зъ вѣденіемъ походить, що залегlosti священства до фонда виносять все ще поважну суму звышъ 30.000 зр.“

Піднесений тутъ жалѣ комісії дотыкаютъ найчисленнѣйши у насть части суспільности інтелігентної, а тымъ самимъ кидають досить ярке свѣтло и на цѣлії нашій вѣдносини суспільний, бо показують, якъ умѣє дбати и якъ дѣйстно дбас та найчисленнѣйша у насть кляса людей інтелігентнихъ про свои власні інтересы, та кляса, вѣдь котрои у насть жадає ся, щоби она була свѣточесь для цѣлого народу и давала ему провѣдь до подвигненя ся не лишь духового але и матеріального.

Скаже хтось на то: Тому не виновате духовенство, тому виновата сама інституція, бо люде горнутъ ся до інституції тогды, коли видять въ нїй свой хосенъ. На то скажемо, що таки духовенство виновате, бо вѣдь него чей зависить мати таку інституцію для своїхъ матеріальнихъ интересовъ, яка для него добра, а коли оно о ню не старає ся, коли про ню не дбає, то видко, що єв для него не потріба. Коли дуже богато членовъ якої інституції запомогової не платить до неї вкладокъ, то видко, що они стараються въ іншій способъ забезпечити будучностъ свою и своєї родини; видко, що кождый робить то окремо на свою руку, и обходить ся безъ інституції; видко, що може, або бодай кождому здає ся, що може, обйтися безъ спільніої помочи. Коли жъ си загальні погляди примѣнено до нашого духовенства, то мусимо прйти до того переконаня, що въ нїмъ бракъ єдності и спільноти гадокъ, бракъ почутя спільноти інтересовъ, а що духовенство становить у насть все ще найбольшу масу інтелігентії, то виходить зъ того, що цѣла ся хиба переноситься ся и на цѣлу нашу суспільностъ.

Але правда; скаже хтось, що изъ одного справозданя та ще й зъ одного фонда львовской епархії годъ витягати такихъ далеко иду-
чихъ гадокъ та ще ихъ і генералізувати. Було бы въ томъ може й трохи рації, коли бъ насть хто переконавъ, що наведений зовысше хибы не суть у насть загальній, и що въ дру-
гихъ фондахъ не вѣдтягають ся такъ само заможнѣйши, а лишь бѣднѣйши до нихъ точ-

лісъ за руки зъ собою, такъ, що оденъ клавъ другому свої великій палель на его той самъ палецъ. Месмеръ, або другій магнетизерь, ходивъ коло недужихъ та поводивъ по нихъ зелѣнзою штабкою. Декотрій зъ недужихъ проявляли тогды по довшомъ або коротшомъ часті якісь дивній ознаки: однъ зъ нихъ починали дрожати, другій доставали якихъ конвульсій, інші см'яли ся, ще інші пла-
кали и т. д.

Довго заходивъ ся Месмеръ коло того, щоби париска академія наукъ вислали своїхъ знатоковъ, аби они переконали ся о добрыхъ успѣхахъ його лѣченя. Академія не хотѣла, ажъ наконець й вислали ученихъ, інші ко-
троми були й славній винаходникъ громо-
вводовъ Франклінъ, Лявоасіе, Гільотенъ (лѣкарь, що придумавъ машину до трачення людей, гільотину), славній ботавікъ Жісіе и др. Всѣ они сказали, що способъ лѣчення Месмера не має нїякого значення, ба, що вѣнь есть навѣть шкодливий, бо викликує конвульсій и що въ чоловѣкѣ нема нїякої якоїсь магнетичної спли. Оденъ лишь Жісіе не хотѣвъ згодити ся на погляди своїхъ това-
ришевъ и казавъ, що по його думцѣ есть въ людескомъ тѣлѣ якась незвѣстна сила и треба за нею дальше слѣдити; прецѣ вже вѣдь най-
давнѣшихъ часобъ були такій люде, що лѣчили недужихъ лишь тымъ, що прикладали до нихъ свою руку.

Месмеръ не осягнувъ свої цѣлі, але все таки знайшовъ богато пріклонниківъ свого способу лѣчення. Здається однакожъ, що вѣнъ хотѣвъ удержати все въ якъ найбільшої тайнѣ и длятого навѣть его ученики не богато знали зъ його вѣдкого відкритя та мусили опбся самі на ново не одного доходити. За далеко бы то насть завело, коли бъ мы хотѣли тутъ широко розказувати про наслѣдниківъ Месмера, тожъ згадаємо лишь про тихъ, що досвѣди Месмера посунули о оденъ крокѣ напередъ. Були то маркізъ Піссеґіръ, і французький лѣкарь въ Ліонѣ, Пететенъ, та Португалець Фарія.

Месмеръ зводивъ вѣдкому нимъ въ організмѣ чоловѣка якусь тайну силу до звѣрячого магнетизму, и о сколько звѣстно, знавъ лишь то, що оденъ чоловѣкъ може вплывати на другого безъ всѣлякихъ іншихъ средствъ; лишь якоюсь своюю силу може въ організмѣ другого викликавати якісь змѣни и тымъ способомъ може його лѣчити въ деякихъ недужахъ. Піссеґіръ робивъ такъ само, якъ Месмеръ, але при томъ дайшовъ до того, що магнетизуючи чоловѣка, значить ся, водячи по нїмъ легко руками, можна довести до того, що вѣнь нїбѣ засне, буде мати замкненій очи, не буде нїчого чути, а всежъ таки добре розумѣти того, що його замагнетизувавъ и буде навѣть говорити. Піссеґіръ вѣдкравивъ т. зв. сомнамбулізмъ, той станъ, въ котрому чоло-

Гіпнотизмъ.*)

(Дальше.)

У Вѣдни старавъ ся Месмеръ дѣстати конче потверджене академії наукъ на свій новій способъ лѣчення, а коли то ему не удало ся, то вѣнь покинувъ Вѣдень и перенѣсъ ся до Парижа, де незадовго такъ само якъ у Вѣдни почала рости его слава, але й такъ само подносились голосы, що вѣнь то лишь простий шарлатанъ, обманець, що вимаює вѣдъ недужихъ гроші, обѣцюючи, що они вѣдъ його курації подужають. Месмеръ завѣвъ тутъ бувть такій способъ лѣчення. Въ комнатахъ, де вѣдбувало ся магнетичне лѣчене, була велика ванна зъ водою, а въ нїй стояли криві магніеси. Доокола ванни сидѣло звичайно кольканадять недужихъ, а всѣ були звязані зъ собою шнуромъ, котрій обвязувавъ вѣнь поясі однога недужого, ішовъ вѣдтакъ до другого, обвязувавъ такъ само того, а вѣдъ него ішовъ до третього и такъ д. Недужий дотыкали ся магніесовъ у ваннѣ, а для збільшення ще въ собѣ магніетичної струф, держа-

*) Гляди ч. 90 „Народна Часопись“.

нѣшѣ платять. Вже то само, що вдовично-сиротскій фондъ мѣгъ розбити ся ажъ на три части, есть найлѣпшимъ доказомъ, що середъ нашого духовенства не достає почуття спольщности интересовъ. Ми знаємо добре, що було того причиною, и маємо то на оцѣ; але й та причина есть якъ разъ доказомъ, що наше духовенство не умѣло дбати про свїй спольщний интерес. Кождый журивъ ся лишь самъ про себе, а про другихъ ему було байдуже и тому мало що не прийшло до катастрофи; треба було ратувати, що и якъ дало ся. Зъ того браку почуття спольщности интересовъ вийшло таке, що інституція, котра добре поведена, могла бы була давати забезпеку цѣлымъ родинамъ и прожитокъ многимъ людемъ, що були бы при нѣй заняті, збігла, скажѣмъ такъ отверто, на добродѣйне товариство, котре нѣбы зъ ласки дає запомоги вдовамъ и сиротамъ по священикахъ. Тымъ то й поясняється, длячого бѣднѣйши священики платять вкладки а заможнѣйши відтягають ся; першій потребують ласки, а другій о ню не стоять; симъ другимъ здається, що то они мусить платити за когось а не за себе и то стає ся для нихъ тягаромъ.

Рада державна.

На оногдашній конференції міністрів зъ предсѣдателями клубовъ, въ котрой взяли участъ всѣ міністри кромъ міністра Вельзвер-гаймба, а зъ репрезентантовъ клубовыхъ тѣжь іншими пп. Яворскій, Пленеръ, о. Брилинський, Тильшеръ и Короніні, а вѣдтачъ ще и президія Палаты пословъ: дръ Смолька, Хлюменцкій и Катрайнѣ, подало правительство до вѣдомости, что думче предложити проектъ управильненя валюты вже дні 12 с. м., и сказа-ло, что має надѣю, що той проектъ буде за-лагодженый вже до шѣсть недѣль; колибъ було потреба, то правительство готове про-довжити сесію Рады державной ажъ до поло-вины липня. Въ такомъ случаю зѣбрались бы спблъній делегації ажъ въ вереснію. Рада держав-на могла бы вѣдтачъ бути знову скликана въ жовтнію, а тогды буджеть бувъ бы въ своїмъ часѣ залагодженый; на сесії соймовї поздставъ бы грудень, сѣчень и лютый ажъ до марта. Постіль N. fr. Presse запытавъ пос. Яворскій на конференції, чи не можна бы предложенъ валютовыхъ видложити ажъ до осени. Явор-

вѣкъ, хочь нѣбы спить и есть якъ бы непримный, а всежь таки не одно видить такъ, якъ бы на явѣ. Вднъ лѣчивъ недужихъ способомъ Месмера у себе на селѣ, а оденъ наочній свѣдокъ такъ о тѣмъ лѣченю розповѣдаe:

„Представте собѣ велике мѣсце на селѣ. На серединѣ его стоить старе, розлогое дерево, а доокола него сидять недужій, повязанійъ собою довгимъ шнуромъ, который сполучає ихъ зъ деревомъ. Пійсегіръ ходить коло нихъ и дотыкає ся ихъ або руками або зелѣнью лѣсочкою. Они тогды засыпляють, тратить фізичніи силы, але зато сила ихъ ума стає тымъ сильнѣйша. Недужій мають очи замкненіи и не чують нѣчого, лишь голось магнетизира. Чужимъ не вольно ихъ дотыкати, бо то ихъ дуже дразнить, а дескотрій дѣстаетъ вѣдь того навѣтъ конвульсій. Тыхъ недужихъ называють тутъ лѣкарями, бо они мають таку силу, що вѣдгадують недуги другихъ людей, котрихъ доткнутъ ся рукою. Одному зъ тыхъ недужихъ казавъ я и себе дотулити ся. Була то жѣнка, котрой було може 50 лѣтъ. Она подержала хвильку руку надъ мою головою, а вѣдакъ сказала менѣ, що мене часто болить голова и тогды менѣ дуже гудить въ ухахъ, що й була правда“.

Вѣдь часу вѣдкыя Пійсегіа, пойшовъ отже звычай доводити декотрыхъ людей до стану сомнамбулізму и заставляти ихъ вѣдгаго

скій однажъ и всѣ члены суть того пореко-
наня, що коли проектъ валютовыи буде пред-
ложенный, то розправа буде мусѣла заразъ
ропочати ся.

кономъ заказаныхъ дѣль. — 5) Нарушене моральности або соромливости.

Переглядъ політичний.

Е. Вел. Цѣсарь вѣдѣлъ въ суботу пе-
редъ полуночью международную выставку му-
зыкальную и театральную въ присутствии Найдост.
Архікнязя въ, Міністровъ и другихъ достой-
никовъ а также членовъ парламенту. На
промову президента Паллявічиніого заявивъ Е.
Вел. Цѣсарь свое вдоволеніе зъ того, что такъ
знамените дѣло довершило ся при участії
всѣхъ краївъ монархій и заграницѣ. Монархъ
оглядавъ вѣдѣлъ выставку вытакъ всюды
громкими окликами.

Зачувати, що на місці радника намісництва п. Гільда придѣленого до краєвої Ради шкільної, який тепер одержав титулъ и характеръ радника двору прийде одень въ урядниквъ придѣленыхъ теперъ до міністерства просвѣти а п. Гільдъ верне назадъ до служби політичної.

Станъ здоровля угорскаго міністра комунікацій, Барона, котрый бувъ небезпечно занедужавъ на запалене легкихъ, трохи по-правивъ ся.

Референтъ подкомітету комісії прасової предложивъ такій внесенія въ справѣ реформы закона прасового:

I. Кавція. Обовязокъ складати кавцю за выдаване друкомъ періодичныхъ письмъ зносить ся. — II Стемпель газетный. Періодична праса не буде оподатковувати ся ще окремо стемплемъ вдъ газеть. — III. Кольпортажа. Розношене на продажъ письмъ выдаванихъ друкомъ позволяє ся при сповнюваню маючихъ установити ся уловній. — IV. Обективне поступоване. Тымчасова конфісеката письмъ выданыхъ друкомъ може за ихъ змѣсть лишь тогды наступити, коли причину до того дають сконстатованій факты слѣдуючихъ карыдостойныхъ учинкобъ: 1) Злочинъ нарушення публичного епокою, §. 65. осн. зак., однакожъ въ дусѣ того закона підъ буквою а) лишь тогды, коли они старають ся наклонити до погорды и ненависти противъ особы ІІесаря. Дальше за слѣдуючій провини: 2) Подаване вѣстей про войсковій операциій нарушуоче интересъ цержавы, або противъ якогось окремого заказу. — 3) Підбурюване до ворожости противъ народности або релігії и т. д. — 4) Завзыване, заохочуване и намѣренна намова до якихъ неморальнихъ и за-

дувати не лише всѣлякій недуги у другихъ людей, але згадувати ихъ минувшостъ та ворожити будучинѣсть, словомъ, робити всѣлякій можливий и помощливий чудеса.

Пете́тенъ въдкрывъ нове зъвище. Разъ завозвано его до якоисъ недужой, молодой жѣнки, котра дѣстала була сильныхъ конвульсій, упала на землю и лежала безъ памяти. Кровь збѣгла ѿ була зъ лица, губы посинѣли, очи подъ повѣками були въ гору зарненій, а тѣло було студене и вогке. Пете́тенъ ставъ доходити старымъ споѣбъ, чи она ще живе: тыкавъ ѿ подъ носъ амонякъ запалене перо, скоботавъ въ подошвы, припѣкавъ и коловъ голкою въ пальцѣ, але иѣчо-го не помагало. Лѣкарь ставъ тогда дошукувати ся серци, чи оно ще бе и поднѣсъ руку недужои въ гору, а рука, якъ задеревѣла, стояла въ однѣй мѣрѣ такъ, якъ вонъ съ поставивъ. Недужа знаходила ся въ станѣ т. зв. каталепсїи або задеревѣлости. За хвилю почала спѣвати и спѣвала безъ конця. Пете́тенъ не могъ дати собѣ рады зъ недужою и пошовъ. За хвилю мусѣвъ однакожъ вернути, бо недужа дѣстала була зновъ конвульсій. Пете́тенъ велѣвъ вложити сѣ до студенои воды зъ ледомъ. Недужа спытала тогда: Шо то, що плывае коло мене? — Лѣйтъ, — вѣдповѣвъ докторъ. — Чи вы одурѣли купати мене въ грудни въ студеної водѣ? — каже на то недужа. — А чи вамъ студено? —

Въ Константиноополи привязують велику вагу до выкрытого въ Рушку и Галашу заговору. Тамъ суть загально переконаній, що болгарскій и вѣрменскій мальконтенты порозумѣли ся зъ собою и постановили згладжувати зъ свѣта людей въ Софії и Константиноополі, котрій имъ не на руку. Слѣдство въ сѣй справѣ ведуть въ Константиноополи зъ цѣлою енергіею.

Новинки.

Лъвовъ съя 2 Мај

— Въ выдающицтвѣ, розпочатомъ бл. и. Архік.
Рудольфомъ, подъ заголовкомъ: „Австрія въ словахъ
и образахъ“, а писаномъ въ нѣмецкой мовѣ, прийшла
теперь черга на Галичину, а до сотруднictва въ описа-
нию нашего краю, запрошено кромъ декотрыхъ польскихъ
ученыхъ, такожъ й напихъ. Такъ запрошено — якъ мы
то вже доносили — проф. університету дра Омеляна
Огоновскаго до обробленя до сего дѣла исторії рускої
літератури; проф. Иванъ Верхратскій має написати про
діялкеты рускій, а проф. Олександеръ Барвіньскій про
житѣ руского люду.

— Презенты на парохіи въ львівской епархії одержали оо.: Ом. Тарнавскій на Куликбѣ дек. холоцького, Сев. Левицкій на Фирлѣвку.

пытае докторъ. — Нѣ, каже недужа. По 22
мінутахъ велѣвъ Пететенъ выимити недужу
зъ воды а она зновъ добрала конвульсій а
вдтакъ задеревѣла и почала спѣвати. Докторъ
силиуясь здергати єї вдѣ спѣву, але нѣякъ
не може. — Яке немасте, каже вонъ въ го-
лосъ — що не можу ѿї нѣякъ дати рады —
а въ сїй хвили зважилось подъ нимъ крѣсло
такъ, що вонъ выговоривъ ти слова нахи-
ливши недужої до грудей. Недужа теперъ
почула й каже ему: — Не гиївайтесь, вже
не буду спѣвати. Пететенъ говорить зновъ
до неи, але она не вѣдзывась. Вонъ тоды
нахилияється до грудей и говорить знову а не-
дужа каже: Якъ же можна такъ кричати, го-
ворїть тихѣйше. Пететенъ ажъ теперъ знатъ,
якъ зъ недужою розмавляти, абы она єго по-
чула. Ему теперъ ходило о то, щобы єї вы-
лѣчити, але що не робивъ, все не помагало.

Разъ ставъ вонъ роздумувати надъ не-
дugoю той жѣнки и ему пришло на гадку,
що въ євъ головѣ та жолудку мабуть зѣбрало
ся богато електричної силы, котру може бы
можна въ той способъ въ неи выдобути, ко-
либъ вонъ євъ вдыхавъ вѣдъ неи. Положивъ
отже одну руку на євъ головѣ и нахиливъ ся
надъ лицѣ та ставъ нѣбы вдыхувати въ се-
бе євъ електричностъ. Але що то було ему не
догодно такъ стояти, то вонъ оперѣ ся дру-
гою рукою на євъ груди и вдыхувавъ воздухъ
передъ євъ лицемъ. Недужа въ той хвили о-

— Подяка. Підписаній Видѣль товариства Чигиринського въ Коршилбецъ повѣта збаразького складає свому предсѣдателеви и головѣ загаданого товариства, Высоко-благородному п. Тадеєви Федоровичу, отсимъ щиру по-дяку за щедрый даръ для читальни 50 книжочокъ вартости висше 10 зр. — Василь Лубянецкій, мѣстопредсѣдатель; Лукіянъ Колодѣй, секретарь; Паумъ Копачъ, касіеръ; Иванъ Воаный, ббліотекарь.

— Товариство „Академической Кружокъ“ подає
отсімъ до вѣдомости, что заповѣдженый на день 12 мая
музикально-декламаторскій вечерокъ не вѣдбуде ся зъ том
причины, что того дня будуть запланити всѣ войсковій му-
зикіи. Вечерокъ вѣдкладає ся для того на день 19 мая с. р.

— Колько въ касахъ срѣбныхъ грошей? За
взглѣду на то, что теперь має ся переводити управильнене

валюты а вдтакъ будуть заведеніи новій грошій, замѣсть гульденовъ короны а замѣсть креіцаровъ сотики, то правительство наказало было всѣмъ касамъ, державнымъ и шубличинымъ, обчислити до дня 28 цвѣтня, колко у нихъ буде по той день срѣбныхъ гульденовъ по два въ купѣ, срѣбныхъ гульденовъ по одному и срѣбныхъ четвертьгульденовъ або 25 кр. въ кушѣ. Обчислене то майже вже всѣмъ переведено а зъ него показало ся, що до 28 цвѣтня было въ касахъ 99.067 срѣбныхъ двогульденовъ, 7,935 632 одногульденовъ и 2,176.766 вр. и 50 кр. самими четвертьгульденами. Разомъ всего срѣбла было въ касахъ на 10,211,465 вр. и 50 кр. Колижь аважить ся, що въ Банку, который выдає банкноты, было срѣбла на 166 міліоновъ а въ касахъ на Угорщинѣ по той день було може 4 міліони, то загаломъ по день 28 цвѣтня було срѣбла всѣхъ касахъ нашої державы на вимін 180 міліоповъ вр.

— Въ громадѣ Ланы коло Шириц проявилась
какъ дивна хороба у коней. Ось що пишуть въ сѣй
правѣ до „Дѣла“: „Наша громада може найнепасливѣй-
ша не то въ Галичинѣ, але и въ цѣлой Австрії. Якъ
настане мѣсяць май, кождый господарь тремтить,
въ невислѣдженої доси причини конѣ, цѣлкомъ здо-
ровій, почивали нагло гинути, або на опухлину шиї (тог-
ї до півъ два гинуты) або черевомъ носяти и бѣть со-
ю тихъ, що погибуть. Наша земля спасити

о такъ, що гдѣ и приступити. Можна себѣ представити, якъ така выгібѣлъ коней руйнуетъ господарѣвъ! — Мы вѣдь себе можемо на сю вѣсть отъ то скажати: Кони вѣтъ Ланахъ конѣ якъ разъ вѣ маю и то року гинуть, то есть се очевидный вѣакъ, что причины того мусить лежати вѣ мѣщескихъ обставинахъ и кто знаетъ, чи не найде корице вѣ плижъ, особенно коли конѣ пускає ся на зелену пашу на млаковину. На млаковицахъ росте рѣдъ зѣлья алежачаго до ростицъ т. ав. Хрестоцѣпѣыхъ. Зѣлье то

ас дробонькій жовтій цвѣтъ, подобный до цвѣту рѣшки, ле цвите ажъ въ червню або липню. Оно есть для звѣтъ шкодливе и для того они его оминаютъ, коли есть цвѣтъ, але иногда могутъ спасти разомъ въ другою равою. Очевидно, что наилѣпше было бы, коли бъ фахо-ый чоловѣкъ, ветеринаръ, поѣхавъ на мѣсце и розслѣд-ивъ причину той хоробы та подавъ людемъ якусъ раду пока що нехай ланѣвскій господаръ зважають бодай на о, щобы конямъ давати здорому пашу и чисту воду.

— Девертиль. Зъ Коницъ утъкъ въ гаркіону 9-лѣтній Мортко Ширінгеръ, родомъ въ Черновецъ, ко-

трый служивъ яко капраль при конници и спровеъривъ
въ компанійной касѣ войскової 220 зп.

— Смерть въдь грому. Въ Брянѣ на Буковинѣ зорвалася днія 2 с. м. велика буря въ громами и одент громъ ударивъ въ 15-лѣтну дѣвчину, дочку селянина Ивана Баллана та убить єй на мѣсци.

— Самоубийство Въ Коломыи вастрѣливъ ся днія 7 с. м. въ касарняхъ рядовыи 24-го полку пѣхоты, Винкентій Колисинскій. Причины самоубийства ще не знати. Минувшого року самоубійникъ учащавъ до 5-ой класи перемышской гімназії.

— **Новый родъ збожа**, такъ званный „гаоланъ”, про который мы вже разъ доносили, що его почали вѣ великомъ хбсноицѣ управлѣти па Українѣ, вайшовъ вже и до настъ. Львовскій банкъ рѣльничій спровадивъ вже вѣ херсонской губернії насѣння гаолану и подає теперь до вѣдомости, що то нове збожжѣ буде съяти ся на пробу вѣ кѣлькохъ сторонахъ нашего краю. Гаоланъ есть хиньске просо, якъ того рода якъ просо сорго. Вонъ росте такъ высоко якъ сорго або кукурудза, а на гектаръ выстапає 25 до 30 футовъ верна. Пробы вѣ київской губернії выказали, що вѣ одної десятины (1·10 гектара) було около 60 метр. сотнарбъ, або вѣ морга 30 метр. сотнарбъ верна. Гаоланъ дозрѣває добре вѣ київской губернії, тожъ повиненъ дозрѣвати и у настъ. Теперь роблять ся вѣ нимъ пробы вѣ горальняхъ и здається, що успѣхъ буде добрий, а паша дасъ вонъ дуже богато.

— Ретельный зналъзникъ. Зъ Рогатина доносятъ до W. Allg. Ztg.: Шѣснацать лѣть тому назадъ, въ 1876

р., вгубивъ оденъ въ тутешныхъ мешканцѣвъ, именемъ Нагельбергъ, на ярмарку въ Войниловъ 1.200 зр., который мавъ привиначеній на всѣлякі ерудки. Мимо всякого пошукування не удали ся вгубы вѣднайти. Ажъ ото коль-
ка нацять днѣвъ тому назадъ, доставъ Нагельбергъ на свое велике диво, грошеву посылку въ ІІїмеччину, въ сумѣ 2.300 зр. и письмо, въ которомъ безименныи авторъ признается, що 16 лѣть тому назадъ знайшовъ его грошъ и теперь вѣддає єму разомъ въ процентомъ по 6 зр. вѣдъ сотки, отже разомъ 2.300 зр.

— Скажений пса. Оногды появивъ ся у Львовъ, на Лычаковъ, скажевый песь, который покусавъ кѣлька другихъ ісбѣвъ. Скаженоаго пса убили люде, що розбивали камѣнє на улиці, а покусаныхъ ісбѣвъ вѣддано подъ обсервацію ветеринарску. — Въ Чернівцяхъ, на перед-
мѣстю Клѣчанка, покусавъ скажевый песь Антонипу Крижъ, которую выслано заразъ до Букарешту лѣчити ся у дра Бабеша.

— Цѣкавый поединокъ. До угорской Палаты по-
слана наспіла була въ Дебрецину жалоба, що оденъ въ тамошнихъ офіцирбъ 60-го полку пѣхоты побивъ одного вояка вѣдь гонведовъ (краївої оборони) на улиці. Ми-
ністеръ вѣдновѣдаочи посламъ въ єй справѣ сказавъ, що вже потягнувъ того офіцира до одвѣчальности, але не хотѣвъ сказати, якъ той офіциръ називанъ ся. Послови Горшатови захотѣлось однакожъ конче довѣдатись імя офіцира ажколи міністеръ таки якъ не хотѣвъ выявити то Горватъ сказавъ: „Коли такъ то я скажу, що той офіциръ, що побивъ гонведа на улиці, есть сякій - такій, що вѣдь св...“ Нехай же теперъ самъ скаже свое імя, ко-

ли має відвагу". Требажь тепер розповісти, за що той офіциръ, котрий, якъ тепер вже явствно, называєсь Оварій, побивъ гонведа. Въ Дебрециѣ стоїть валогою 60-ый полкъ пѣхоты им. бар. Апцеля. Полкъ той має зеленій вѣлологи и бѣлій гусики, зовсімъ такъ якъ сторожа скарбова. Зъ того пішлю, що другій полки стали прозви-вати сей полкъ "ревізорамъ". Оварій струтвивъ отжє одного разу гонведа на улиці и той єго не салютувавъ. Бонъ приступивъ тогды до гонведа и пытає, чому той не салютує, а гонведъ єму на то: "Ревізора прецъ не буду салютувати". Оварій думаючи, що то гонведъ кліти собѣ въ него, вдаривъ его въ лицѣ и справа ся ошинилася ажъ въ парламентѣ. Колижъ Оварій довѣдавъ ся въ гаветъ, якъ его називавъ пос. Горватъ, вызвававъ его на поединокъ на шаблѣ. Поединокъ відбувається підъ острыми усло-віями, бо мавъ доти тревати, доки оденъ въ поєдиноку-чихъ ся не буде зовсімъ обесилений. За першимъ ра-вомъ тяєтъ Горватъ Оваріого по усю такъ, що відрубавъ єму ухо майже зовсімъ. Въ сїй хвили однакожъ попра-вивъ ся Оварій и рубнувъ Горвата по головѣ такъ, що кровь забрискала очи всѣмъ присутнымъ а секунданти заявили, що поединокъ скончивъ ся. Горватъ приступивъ тогды до Оваріого и сказавъ: "Дуже жалую того, що я спонуканий обставинами въ парламентѣ тежко вась оскор-бивъ, але тепер я радъ въ того, що мгль вамъ дати са-тисфакцію". Оба противники подали собѣ тогды руки и перепросили ся, и тогды ажъ завязано имъ раны.

— Воджиніш висълець. Въ меѣствъ Фаєть въ північній Америцѣ засудили були на смерть якогось мурина и дня 20 цвѣтня с. р. двійстно повѣсили. Страченій висъльє болыше якъ п'ять години на шибеници а вдтакъ приїшли лѣкарь оглянули висъльца, та сказали, що вонь вже неживий и видали его родинѣ, абы она его похоронила. Коли висъльца несли на кладовище, давъ ся почутіи въ домовинѣ якій шелестъ. Отвирають домовину, дивляться, а висълець дыхає. Прикладано заразъ лѣкаря а той привѣятъ его до памяти и до здоровля такъ, що той муринѣ пинѣ не липнѣ вже говорить але и ходить. Побідний случай ставъ ся бувъ въ сѣмдесяті рокахъ на Угорщинѣ, де такожъ висълець по страченю відженію, але мимо помочи лѣкарской на другій день померъ. Выпадокъ сей наробивъ бувъ тогды великого шуму и давъ причину до того, що выдано розпоряджене, після котрого висъльца не можна скорище ажъ въ двѣ години по страченю відімати изъ шибеницѣ.

— **Бъза вътромъ на зелѣнци.** На станція Дорогускъ на привислинской зельзини въ Россіи входить оногда вътеръ девять крытыхъ вагоновъ товаровыхъ и какимъ ище то спостережено, побегаетъ ними до Холма, ажъ разъ въ квиди, коли въ Холма до Дорогуска мавъ надѣхати поѣздъ пасажирскій. На щасте ктось дogleянувъ авчасу, что вагоны поѣхали вътромъ, и давъ знати на станцію а въ вѣдтамъ зателеграфовано до Холма, щобы поѣздъ пасажирскій задержати, абы не было якого нещастя. Вагоны, гнаній вътромъ, летѣли такъ три кільометры и задержкались ажъ ібдь горбикомъ, въ вѣдки ихъ машина назадъ сировадила.

❖ Посмертні вѣсти.

— Марія Богачевска, дочка о. Омеляна Богачевского и Плуговъ а сестра о. Богачевского въ Гарбузовъ, упокоила ся дnia 8 цвѣтня въ 19-омъ роцѣ житїя. Вѣчна
її памяті!

ТЕЛЕГРАМЫ.

Въдень 9 мая. Страйкъ въденьскихъ возниковъ скончивъ ся; многиѣ возники стали зновъ на службу.

Надъбаня (Угорщина) 9 мая. Домъ нотаря Папшого въ Альшофенчель высажено діпамитомъ у воздухъ, видко изъ мести, бо вонъ бувъ передъ повтора рокомъ заиспен-
дований, а теперъ его назадъ до уряду при-
пустили. Виновника арестовано.

Римъ 9 мая. Италіанський посолъ въ Римѣ, Таверна, подавъ ся до дімісії въ наслѣдокъ кризы въ кабінетѣ; король принявъ дімісію. Вчера принимавъ король Кріспіого. Нинѣ сподѣвають ся рѣшеня короны въ справѣ дімісії кабінету.

Варшава 9 мая. Въ Лодзи страйкувало вѣдь понедѣлка до четверга 30000 роботниковъ и при сѣй нагодѣ побивали жидовъ. Въ пятницу сработало войско, порядкомъ и спокой

Офіційний редактор: Альберт Краховський

Инсераты („оповещения приватные“) якъ для „Народной Часописи“ такъ же для „Газеты Львовской“ принимаетъ лишь „Бюро Дневниковъ“ Людвика Пльона, при улицѣ Кароля Людвики ч. 9, где также находится Експедиція мѣсцева тыхъ газетъ.

Дра Фридриха Ленгеля БЕРЕЗОВЫЙ БАЛЬЗАМЪ

Самъ вже сокъ, природный, вытѣкающій зъ березы наверченой, уходивъ вѣдь запамятныхъ часобъ за найлѣпшее средство на красу; але хемично по припису вынаходця переробленый на бальзамъ, набирае вже майже чудесного дѣла.

Якъ зъ вечера помастити нимъ лицо або якъ иначе мѣсце на шкбрѣ, то вже на рано вѣддѣлює ся вѣдь шкбрь майже незамѣтна лусочка, а шкбрь сама стає свѣтло бѣлою и дѣлактино.

Сей Бальзамъ выгладжує морчины на лицѣ и вѣсповку и надає ему краску молодости; шкбрь надає вонъ бѣлость, дѣлактино и свѣжестъ, въ найкороткімъ часѣ устороняе веснівки, родими плямы, червонѣсть носа, вугри и всяку таку нечистоту шкбрь.

Цѣна одного збанка вразъ зъ приписомъ ужитку зр. 1-50.

Дра Ленгеля Бензеве Мыло,

найлажданійше и для шкбрь найзноснѣйше, кавалокъ по 60 кр.

у Львовѣ ФРЕНКЕЛЬ, въ центральному складѣ

Улиця Гетманьска ч. 12.

Владиттель широкозвестной фабрики чоботъ въ Медлінгу, поручаетъ Вл. Публичнѣ на весняній сезонъ свой богато заосмотренный складъ товарівъ чоботъвихъ, въ найлѣпшого матеріалу, дуже солідного виробу, вельяжного краю, для мушинъ, дамъ и дѣтей, по дивно дешевихъ, стачихъ цвяхъ фабричныхъ, якъ суть вытесненій на подошвахъ.

На головний складъ, у Львовѣ, ул. Гетманьска, ч. 12, наспѣвъ теперъ, свѣжій тракспортъ зъ 12560 паръ мужескихъ, 12560 паръ дамскихъ и 25200 паръ дѣточихъ, чевчиковъ и чоботъ, де то требожъ, знайде хорошу обслугу велике замовлене, въ кождомъ напрямъ вѣдповѣдно до смаку, зъ великого точностю поль упра-
во мого вѣдровованого заступника

ЛЕОНАРДА.

О численній замовленїи упрашає уклонно
Альфредъ Френкель.

55

Австрійско-угорска FINANZ-RUNDSCHAU

Признане, якого доси заизнавало наше писмо, дало намъ товчокъ, побольшиши его обемъ а то такъ що до формату якъ и що до змѣсту нашої часописи. Вѣдь рамкахъ дотеперѣшніхъ буде ся обговорювати, такъ якъ и доси, всѣ фінансови и господарскій обявы обширно и предметово. Всієжъ при тѣмъ можемо числити, що въ нової своїй формѣ нашъ збільшений дневникъ знайде вѣдклись голоснѣйший. Попри жертвы, які на насъ накладає побольше обему, високость предплаты зростає незмѣнна, така якъ доси, бо мы намагаємо знайти більше розповсюднене.

Число пробне даромъ.

Рѣчна предплата за 52 богати вѣстомъ числа 1 зр.

Адміністрація: Wien, I. Wollnerstrasse 11.

Поручає ся ТОРГОВЛЮ ВИНЪ Людвика Стадтміллера
у Львовѣ.

Зъ друкарнѣ В. Лозиньского, поль зарадомъ В. И. Вебера.

AU BON MARCHÉ PARIS. NOUVEAUTES Maison Aristide BOUCICAUT PARIS.

Магазинъ новостей, всѣхъ артикуловъ того рода найбогатѣйшій и належалнѣйшій дѣбортъ.

Денса и точна обслуга есть постійною засадою фірми AU BON MARCHÉ.

Фірма AU BON MARCHÉ має честь повѣдомити Всі. Панѣ, що Катальогъ новостей на сезонъ лѣтній що-лишь вийшовъ въ друкъ и всякий его може достати на ждане даромъ и франко.

Розсылає ся теже на ждане даромъ и франко вѣдрувъ всѣхъ матеріївъ, такоже Альбумы въ моделями найдоборнѣйшихъ артикуловъ.

Фірма AU BON MARCHÉ має пребогатий вѣдрувъ и дає іза солідности своихъ товарівъ та іза дешевости цѣнъ, якъ о нѣй се вѣдомо, безперечну користь.

Фірма AU BON MARCHÉ розсылаетъ товары по всѣхъ країахъ и розписує ся у всѣхъ бѣддахъ.

Всі заловленія повышає 25 франковъ (зъ вилнікомъ мебелѣвъ и товарівъ подпадаючихъ міну) розсылаетъ оплатно.

“Оплату мыта посыпти стороны”.

Закладъ AU BON MARCHÉ (ПАРИЖЪ) філії не має нѣ заступниківъ и просить стеречи ся кущицівъ, котрій може часомъ скотиці вѣдь послужити ся его титуломъ.

Магазинъ BON MARCHÉ въ найбогатѣйшій, найлучше урядженії и урганізований найлѣпше на свѣтѣ; мѣстить все що лише можите, выгодна и виставибельна може для житя вробити та іза тога сутъ одною изъ цѣкавостей Парижа.

68

Carl Pöllath's

Devotionalien-Audachtsbüchlein-und Bilderverlag
Schrobenhausen (Обергауен)

Подає у ласкаву вѣдомѣсть свой богатий складъ образівъ якъ поль скилькъ текстомъ (дописями), а такоже въ рускимъ текстомъ, серія I. & II. за 100 штуку марокъ 1-50, для наближаючихъ ся ісплати-шкльпахъ. Дальше поручаю всѣхъ своего виробу медаль, Розеты въ принадлежними додатками, хрести зъ обкладами кидровыми, въ животомъ мосажи, посрѣблени, нікльованій, хрести насмертній стоячій и висячій, тоже округлі всякою величини, на ралкій хрести и релікварѣ артикулы міссійн, Перлову черепаху, коносові горбхи па розеты, такоже ету скоряній, котлики на свячену воду, перстеня братствъ церковнихъ и поясы, якоти мосажий лампи напрестольній, свѣчники церковній, звонки, три-и четиро-страйбні, такоже на ікони, котрій богато признания знайшли, Умівальни стѣнні для захристій и пр. Фігури и хрести на статуи и іронізмій хрести, и медаль и пр.

Памятки первосповѣдній и первопричастній, памятки миропомазанія и первоні служби Божої всякого рода въ рожнѣмъ вѣдборѣ: Дипломы церковній и дипломы признания, формуларѣ приймлені, скаплірѣ, образы святихъ въ форматѣ вѣдомомъ С. П. Книжочки зъ образами и молитовники аprobований,

Альбумы святихъ фарбами друкованій и пр.

Закладъ тѣшити ся вѣдь — 100 лѣтъ — пайлѣшою славою іза величною способностю и уцітивого труду въ доставѣ всякихъ новостей — якъ свого такъ и чужихъ складовъ, по найдешевишій цѣнѣ и просить о ласкавій замовленїи, ручачою за превосходну

и добруну обслугу.

Катальги и взоролисти охотно посылаємо.

67

Антикварска оферта.

* МАЙЕРЪ, ЛЕКСІКОНЪ *

4 (пайновѣйше) виданїе

16 елегантніхъ томовъ оправленихъ въ полотно, якъ новій, замѣтъ

зр. 96 зр. 55.

M. Kuppitsch W-we, Wien, 1 Schottenring 8.

30